

Regeringens plan for et styrket forsvar

Del 1 af kasseeftersyn på
Forsvarsministeriets område

Indhold

FORORD	02
EN NY VIRKELIGHED STILLER NYE KRAV TIL DANMARKS FORSVAR	03
10 ÅRS OPHOBED E OG UFORUDSETE UDFORDRINGER	05
REGERINGENS PLAN FOR STYRKET FORSVAR	06
BEHOV FOR STYRKET FUNDAMENT I FORSVARET	07
FORELØBIGE RESULTATER	09
NEDSÆTTELSE AF EKSPERTUDVALG FOR ET VELDREJET FORSVAR	15

Forord

Verden er for altid forandret med Putins angreb på Ukraine. Den europæiske sikkerhed er truet. Det stiller store krav til Danmarks forsvar.

Derfor har regeringen og et bredt flertal i Folketinget med *Nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik* taget et historisk skridt i styrkelsen af Danmarks forsvar. Danmarks forsvarsforbehold i EU blev afskaffet med folkeafstemningen den 1. juni 2022, og vi vil de næste ti år investere massivt i Danmarks forsvar og sikkerhed. Så Danmark efterlever NATO-målsætningen om at anvende 2 pct. af BNP på forsvar og sikkerhed.

Det giver store muligheder, en tiltrængt forandring og et mærkbart løft af det danske forsvar. Men det kræver også grundige analyser, så vi har sikkerhed for, at de mange penge bruges rigtigt.

Ansatte i vores danske forsvar leverer hver dag en uvurderlig indsats for Danmarks sikkerhed og leverer i NATO, og når vores allierede har brug for det. Men der er over flere forligsperioder skabt en række væsentlige udfordringer på Forsvarsministeriets område, som mærkes i hverdagen for vores soldater. Det skal vi tage alvorligt.

Inden vi bygger ovenpå med et nyt tiårigt forlig og investerer massivt i det danske forsvar, er det derfor en central opgave først at tage hånd om eksisterende udfordringer og dermed sikre, at det fundament, som Forsvaret står på, er solidt nok til at indfri de nye krav og til at absorbere et så stort økonomisk løft.

Regeringen har taget første skridt og igangsat et

kritisk eftersyn af Forsvaret for at identificere de største udfordringer på Forsvarsministeriets område, som skal løses i det kommende forsvarsforlig. Det er vigtigt, at der er åbenhed om de udfordringer, vi ser ind i. At der er en fælles forståelse for, hvor Forsvaret står, når vi skal træffe nye store beslutninger.

Det er samtidig afgørende, at vi har en organisation, der er veldrevet og gearet til at håndtere de massive investeringer. Derfor vil regeringen nedsætte et ekspertudvalg, som skal understøtte et veldrevet forsvar i en ny forligsperiode.

Vi præsenterer nu første del af kasseeftersynet. Vi kan ikke løse alle udfordringer her og nu, men vi skal sikre et solidt grundlag og tage de nødvendige beslutninger, så vi kan håndtere de mest akutte udfordringer fra starten af et nyt forlig, og det er tænkt ind i beslutninger om nye investeringer og prioriteringer.

Det er fundamentet for et fremtidigt stærkt, solidt og robust forsvar.

Det er min forhåbning, at forligskredsen vil tage godt imod kasseeftersynet, som en del af grundlaget for et nyt forsvarsforlig. Vi er fælles om Danmarks forsvar. Det er hverken rødt eller blå. Forsvaret er Danmarks forsvar, og vores opgave er at sikre, at Forsvaret hele tiden udvikler sig, så Danmark kan forsvare sig mod udefrakommende trusler.

Med venlig hilsen
Morten Bødskov,
Forsvarsminister

En ny virkelighed stiller nye krav til Danmarks Forsvar

Der er igen krig i Europa, og Ruslands invasion af Ukraine indvarsler en ny og bekymrende verdensorden, hvor også Kina udfordrer den vestlige forståelse af international ret og orden. En verdensorden, hvor USA ikke længere er altdominerende, og hvor globale institutioner er svækkede. Samtidig sætter blandt andet klimaforandringer vores allerede skrøbelige samfund under pres, ligesom der er sociale og kulturelle forhold, der bidrager til terrorisme og ukontrolleret migration.

Det stiller forøgede krav til forsvaret om at kunne agere hurtigt i krisesituationer, som vi også har set Forsvaret levere i forbindelse med evakueringen af Kabul og de hurtige bidrag til NATO's afskrækkelse, da Rusland invaderede Ukraine.

Danmark skal arbejde for en stabil, regelbaseret verdensorden med stærke alliancer og partnere. Europas sikkerhed begynder derfor i Ukraine – og fortsætter med NATO's fremskudte kollektive forsvar i øst og nord.

Investeringerne i dansk forsvar skal tage udgangspunkt i den nye virkelighed. De skal gøres klogt, så de afspejler både Danmarks behov og vores allieredes forventninger, og investeringerne skal tænkes sammen med de investeringer, vores allierede foretager, for at få størst mulig effekt. Vi er fælles om vores kollektive sikkerhed. Derfor må vi

også forvente et fortsat behov for Forsvarets bidrag til sikkerhed i Baltikum og Norden, herunder at kunne reagere hurtigt i kriser. Det behov er ikke blevet mindre med udvidelsen af NATO med Sverige og Finland.

De alvorlige udfordringer i Europas nærområde kræver også af dansk forsvar, at vi fortsat kan bidrage til stabiliserings- og krisestyringsindsatser og med kort varsel indgå i internationale operationer i NATO, FN og EU.

Kamppladsen er ikke længere kun til lands, vands eller i luften. Forsvaret skal også være klædt på til cyber- og hybrid-krigsførelse.

Forsvaret er hele rigsfællesskabets forsvar, og Danmark spiller også en særlig rolle i NATO med henblik på at håndhæve hele rigsfællesskabets suverænitet, herunder i det Arktiske område.

Alt dette kan kun opnås med et robust, beredt og fremtidssikkert forsvar.

Det kræver, at vi investerer rigtigt og sørger for, at det danske forsvar står på et sikkert fundament og med en bedre organisation. Det kræver ikke mindst, at Forsvaret formår at fastholde og rekruttere flere medarbejdere.

10 ÅRS OPHOBED E OG UFORUDSETE UDFORDRINGER

**2013-
2023**

10 år med stor internationalt engagement, udstationeringer og mange opgaver fx indsatsen i Afghanistan.

**2018-
2023**

Store kapacitetsopbygninger og nye effektiviseringer, der i nogle tilfælde har vist sig svære at realisere fuldt ud.

2022

Ruslands angreb på Ukraine har blandt andet betydet flere indsatser, øgede beredskaber og dyrere ammunition.

2013

Ved forsvarsforlig 2013-2017 blev den økonomiske ramme på forsvarsområdet reduceret varigt med 2,7 mia. kr. som bidrag til at sikre sammenhængen i den offentlige økonomi.

2016

Kampflyaftale finansieret ved effektiviseringer og råderum på materielkapacitetsplanen frem til 2027.

2018

Nyt ambitiøst forsvarsforlig med et substantielt løft af Forsvaret på 4,8 mia. kr. Udfordringer med implementering af flere forligsprojekter.

10 års ophobede og uforudsete udfordringer

Det danske forsvar har det seneste årti blandt andet været præget af ambitiøse forlig med store kapacitetsopbygninger og krav om effektiviseringer. Planerne har i nogle tilfælde vist sig svære at realisere fuldt ud.

Forligskredsen besluttede med nuværende forsvarsforlig (2018-2023) at gennemføre en markant udbygning af Forsvarets operative kapaciteter, da Danmark stod i en ny og forværret sikkerhedspolitisk situation. Med et allerede dengang mere udfordrende og selvhævdende Rusland, ustabilitet og terrortrussel i Mellemøsten og Nordafrika, klimaforandringer i Arktis og en øget cybertrussel.

Der har vist sig en række udfordringer i implementeringen af forliget. Flere forligsinitiativer er forsinket og vil først kunne færdiggøres i den nye forligsperiode. Det skyldes blandt andet for ambitiøse tidsplaner, og at operative behov har ændret sig, så fx materiellet anvendes langt mere end forudsat. Herudover har indfasningen givet vanskeligheder i implementeringen af større forligsprojekter.

Samtidig har forudsætningerne bag tidligere politiske aftaler ændret sig. Udviklingen i den sikkerhedspolitisk situation har betydet yderligere krav til Forsvaret. Danmark har skulle stille med et højere beredskab, deltage i flere internationale indsatser

og følge med den teknologiske udvikling, som stiller store krav til forsvarsmateriel. En øget efterspørgsel på forsvarsmateriel og COVID-19 pandemien har medført ændringer i markedsvilkårene på verdensplan med begrænsninger i forsyninger, længere leveringstider og stigende priser.

Det har betydet, at Forsvarets kapaciteter og opgaver ikke som forudsat kan opretholdes inden for en økonomisk ramme, hvor store dele af råderummet til materielanskaffelser og drift i *Aftalen om kampfly* fra 2016 blev disponeret til anskaffelse af nye kampfly frem mod 2027. Dertil har der været store kapacitetsopbygninger og krav om effektiviseringer. Samlet har planerne i nogle tilfælde vist sig svære at realisere fuldt ud.

Kombinationen af de ændrede omstændigheder og beslutninger taget over flere forligsperioder har betydet, at Forsvarsministeriet i december 2021 præsenterede forligskredsen for en økonomisk ubalance på 500 mio. kr. årligt i 2022 og 2023 i Forsvarets planlægningsgrundlag. Ubalance blev håndteret som en del af udmøntningen af den afsatte reserve i *Nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik*.

Det står i det indledende eftersyn nu klart, at udfordringerne også vil få betydning for det kommende forsvarsforlig.

Regeringens plan for styrket forsvar

Regeringen og et bredt flertal i Folketinget har taget første skridt mod et styrket forsvar med aftalen *Nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik*. Det betyder, at det de næste ti år vil være en bunden opgave at investere massivt i Danmarks forsvar og sikkerhed.

Herudover er der iværksat en række initiativer frem mod det nye forsvarsforlig. I den nuværende forligsperiode (2018-2023) er der i lyset af Ruslands invasion af Ukraine afsat en generel reserve på 3,5 mia. kr. årligt i 2022 og 2023. Det er blandt andet til at håndtere den ubalance i Forsvarsministeriets langsigtede planlægningsgrundlag, som blev kendt i december 2021, støtte til Ukraine, og til håndtering af den nye sikkerhedspolitiske situation.

Som led i forberedelserne til det nye forsvarsforlig har forligspartierne siden foråret 2022 løbende drøftet de temaer, som forventes at indgå i det kommende forlig, fx cybersikkerhed, Arktis og værnepligt.

I februar 2021 nedsatte regeringen en analysegruppe ledet af Ambassadør Michael Zilmer-Johns, der skal analysere de kommende udenrigs- og sikkerhedspolitiske udfordringer, som et nyt forsvarsforlig skal

tage hånd om. Zilmer-rapporten ventes afsluttet i efteråret 2022 med henblik på at kunne indgå i forberedelsen af det nye forsvarsforlig.

Derudover har regeringen igangsat et kasseeftersyn af udfordringerne på Forsvarsministeriets område. Eftersynet skal give et overblik over bundne opgaver og væsentlige udfordringer i den nuværende opgavevaretagelse, der skal løses i en ny forligsperiode fra 2024 og frem. Det forsvar, vi har i dag, skal stå sikkert, inden der kan investeres i nye opgaver og kapaciteter. Det vil kræve milliardstore investeringer i en ny forligsperiode.

Eftersynet kommer i to dele. *Del 1* identificerer en række udfordringer på Forsvarsministeriets område. Disse udfordringer vil blive analyseret nærmere frem mod *del 2*, som vil indgå som en del af det faglige grundlag for de kommende politiske forhandlinger om et nyt forsvarsforlig.

Regeringen vil samtidig nedsætte et ekspertudvalg, der skal understøtte et veldrevet forsvar i en ny forligsperiode. Det skal tilsammen sikre, at den udvikling og opbygning af Forsvaret, som skal gennemføres i en ny forligsperiode, står på et solidt fundament.

Behov for styrket fundament i Forsvaret

Første del af eftersynet af Forsvarsministeriets område viser, at der i en ny forligsperiode vil være behov for at styrke det grundlæggende fundament under Forsvaret. Forsvaret skal stå på et stærkt økonomisk og organisatorisk fundament, inden der kan bygges oven på.

Eftersynet er ikke endeligt, og der er behov for yderligere analyser af de foreløbigt identificerede udfordringer, herunder de økonomiske konsekvenser i en ny forligsperiode. Men der vil være tale om et betydeligt investeringsbehov på et samlet milliardbeløb set over en kommende forligsperiode for at bringe driften af det nuværende forsvar i balance. Det vil skulle håndteres, som det første i det kommende forsvarsforlig.

Det står samtidig klart, at der i indeværende forligsperiode har været udfordringer med rekruttering og fastholdelse på Forsvarsministeriets område, finansiel kontrol og forligsimplementering. Flere forligsprojekter har ikke

kunne implementeres til tiden, der er teknisk gæld på it-området, og kontrollen med indkøb har ikke været god nok.

Kombinationen af de konstaterede udfordringer og den kommende historiske styrkelse af Forsvaret betyder, at der også er behov for udvikling og en væsentlig styrkelse af organisationen i Forsvarsministeriets koncern, herunder særligt den tværgående styring, planlægning og implementering.

Derfor nedsætter regeringen et ekspertudvalg, der frem mod 2024 skal komme med anbefalinger til et veldrevet forsvar i en ny 10-årig forligsperiode. Ekspertudvalget skal - sammen med nødvendige investeringer i grunddriften af det nuværende forsvar - sikre, at Forsvarsministeriets koncern udvikles, drives effektivt og styrkes i et nyt forlig. Så Forsvarsministeriet står på et solidt og veldrevet organisatorisk fundament.

EFTERSYN AF UDFORDRINGER PÅ FORSVARSMINISTERIETS OMRÅDE

De foreløbige resultater viser, at der er udfordringer med Forsvarets drift, som gør, at fundamentet skal på plads, inden vi bygger oven på.

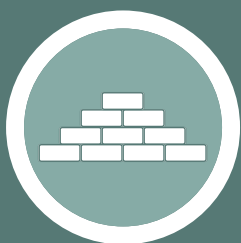
Der er behov for:

Milliardinvesteringer for at drive
nuværende forsvar fremover

Forligsprojekter må
rykkes i tid

Udvikling af Forsvarsministeriets
koncern med styrket
implementeringsevne

Styrket rekruttering og
fastholdelse

NEDSÆTTELSE AF EKSPERTUDVALG FOR ET VELDREJET FORSVAR

Foreløbige resultater

Eftersynet af Forsvarsministeriets område del 1 viser, at der er opbygget en række væsentlige økonomiske udfordringer relateret til Forsvarsministeriets grundlæggende drift på materiel-, it-, og ejendomsområdet, som påvirker Forsvarets økonomiske fundament.

Erfaringerne fra indeværende forlig viser samtidig, at der er behov for at styrke Forsvarsministeriets concern, for at kunne eksekvere på den kommende opbygning af Forsvaret i en ny forligsperiode. Det gælder særligt den tværgående styring, planlægning og implementering, rekruttering og fastholdelse samt den finansielle kontrol.

Drift og vedligehold af Forsvarets materiel

Eftersynet viser, at det er væsentligt dyrere at drive den grundlæggende drift og vedligeholdelse af Forsvarets nuværende kapaciteter end hidtidigt antaget. Priserne på visse dele af militært materiel er steget markant. Den teknologiske udvikling har medvirket til, at en del af Forsvarets kapaciteter har behov for at blive opdateret tidligere end forudsat for at kunne leve op til gældende sikkerhedsmæssige krav.

Derudover er der identificeret øgede vedligeholdelsesudgifter blandt andet som følge af operative behov og Forsvarets mangeårige aktive internationale indsats flere steder i verden. På udvalgte kapaciteter har det været nødvendigt at anvende materiellet mere end forudsat, hvilket har medført hurtigere nedslidning end forventet. På den baggrund er der også identificeret behov for hyppigere genanskaffelser af materiel.

EKSEMPLER

Infanterikampkøretøjer

Infanterikampkøretøjerne i Hæren har været anvendt og udsendt mere intensivt end påregnet, hvilket har medført en forøgelse af udgifterne til vedligehold af køretøjerne. Køretøjerne har kørt flere kilometer end forventet, hvorfor der er behov for en tidligere opdatering af infanterikampkøretøjerne.

Ammunition

Prisen på ammunition er steget markant siden Ruslands angreb på Ukraine. På enkelte ammunitionstyper er prisen fordoblet.

IT-området i Forsvaret

Eftersynet viser, at der fremover vil være øgede udgifter til at gennemføre den nødvendige drift og vedligeholdelse af IT-infrastrukturen i Forsvarsministeriets koncern. Det skyldes blandt andet skærpede krav til cyber- og informationssikkerhed samt generelt stigende udgifter til drift og vedligehold af IT-understøttelsen af Forsvarsministeriets samlede opgavevaretagelse i form af licenser, hardware og anden understøttende it-service.

Samtidig er der over en årrække opbygget en teknisk IT-gæld i Forsvarsministeriets IT-systemer og IT-infrastruktur. Omfanget er ikke holdbart i længden. Den tekniske IT-gæld vil derfor skulle nedbringes i den kommende forligsperiode, for at kunne sikre en

robust og stabil understøttelse af Forsvarsministeriets samlede opgaveløsning.

De identificerede udfordringer på IT-området giver anledning til nærmere analyse af, hvordan Forsvarsministeriets IT i fremtiden styres og planlægges bedst muligt. Det er en kompleks opgave, fordi IT-området i Forsvarsministeriets koncern omfatter en lang række IT-services, som er nødvendige for at understøtte et moderne forsvar med mere end 20.000 ansatte, herunder også sikre kommunikationskanaler og anden operativ IT. Derfor vil det være en del af et nyt forsvarsforlig, at der særskilt tages stilling til, hvordan IT- og digitaliseringsområdet bedst muligt kan styrkes fra 2024 og frem.

EKSEMPLER

Teknisk IT-gæld

Der er over en årrække opbygget teknisk gæld i koncernens IT-systemer og IT-udstyr. Det betyder blandt andet, at servere, netværksudstyr og software ikke er blevet vedligeholdt og moderniseret tilstrækkeligt til, på sigt, at opretholde en stabil og sikker drift, og leve op til krav om data-, cyber- og informationssikkerhed.

Konsolidering af IT-området

Det blev i nuværende forsvarsforlig (2018-2023) besluttet af konsolidere IT-området i Forsvarsministeriets koncern, med henblik på at øge den operationelle performance, IT-sikkerheden og for at opnå effektiviseringer. Provenuet forventes på nuværende tidspunkt ikke at kunne tilvejebringes i indeværende forlig.

Drift og vedligehold af Forsvarets bygninger

Eftersynet viser, at der er et betydeligt efterslæb på vedligehold af Forsvarets bygninger. Efterslæbet er opbygget over en længere periode og skyldes blandt andet, at produktionskapaciteten i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse ikke har været høj nok til at vedligeholde og udbygge Forsvarets ejendomme tilstrækkeligt.

Det betyder, at Forsvaret i dag ikke til fulde råder over den bygningsmasse, der skal til for at understøtte Forsvarets kapaciteter. Visse steder har bygningsmassen heller ikke den kvalitet, man kan forvente af et moderne Forsvar ift. bygningsfaciliteter til mandskab og materiel.

Der vil i en ny forligsperiode også kunne være øgede udgifter som følge af højere krav til blandt andet sikkerhed og arbejdsmiljø.

EKSEMPLER

3. Opklaringseskadron

Det har været nødvendigt at udskyde opbygningen af 3. Opklaringseskadron på Bornholm, fordi det ikke har været muligt rettidigt at opføre de nødvendige bygninger, der skal huse eskadronen.

Kloaksystemer og ledningsnet

En stor del af Forsvarsministeriets ejendomme er bygget i 1950'erne. Mange kloakker og øvrige ledningsnet er derfor nedslidte. Der er derfor et behov for øgede midler til vedligehold på disse områder. Manglende udbedring og vedligehold af aldrende kloaksystemer resulterer i flere vandskader og øgede driftsudgifter.

Rekruttering og fastholdelse

Forsvaret skal være en attraktiv arbejdsplads for alle. Forsvarsministeriet står med en betydelig rekrutteringsopgave i den kommende forligsperiode. Der vil være behov for flere soldater, og medarbejdere bredt i Forsvarets støttende styrelser, så de sammen kan understøtte udviklingen i Forsvaret frem mod 2033. Det vil være en forudsætning for at kunne løse de nye opgaver, som Forsvaret skal løfte.

Det er en rekrutteringsopgave, som kan blive vanskeliggjort af den store kamp om arbejdskraften, der er på arbejdsmarkedet.

De udfordringer ses allerede i dag på Forsvarsministeriets område, hvor der er udfordringer med rekruttering og fastholdelse af nogle medarbejdergrupper. Det gælder fx yngre officerer og konstabler. Forsvars-

ministeriet oplever også - på linje med andre offentlige og private virksomheder - udfordringer med at rekruttere specialistkompetencer, fx ingeniører, faglærte og IT-specialister.

Samtidig er der behov for at sikre mere mangfoldighed i Forsvarets medarbejdergruppe, hvor for eksempel kun hver 12. ansatte er kvinde.

Det er forhold, som samlet set giver vanskelige vilkår for den kommende opbygning af Forsvaret, og som derfor stiller store krav til en forbedret rekrutterings- og fastholdelsesindsats i den kommende forligsperiode.

Det skal håndteres, hvis den fortsatte opbygning af Forsvarsministeriets område skal lykkes.

Forsinkede forligsprojekter

Planerne for opbygningen af Forsvaret i gældende forlig (2018-2023) har på nogle områder vist sig ikke at holde. Implementeringen af en række forligsprojekter er blevet forsinket. Det gælder initiativer angående områdeluftforsvar og anti-ubådskrigførelse, samt fem initiativer relateret til Hærens 1. brigade, som Forsvarsministeriet orienterede forligskreds om i november 2021.

Som led i arbejdet med at identificere udfordringer på Forsvarsministeriets område, er der identificeret yderligere forligsinitiativer, som forventes at blive forsinkede, og som derfor har været drøftet i forligskredsen. Det drejer sig om initiativer relateret til en deployerbar brigade, helikopter beredskab, Totalforsvarsstyrken og udvikling af reserven.

Det præcise omfang af udskudte forligsprojekter afdækkes nærmere i del 2 af eftersynet og vil blive drøftet med forligskredsen.

Forsinkede forligsprojekter

- Områdeluftforsvar
- Anti-ubådskrigførelse
- Initiativer relateret til hærens 1. brigade, herunder
 - Opbygning af kampvognseskadron
 - Opbygning af opklaringseskadron
 - Luftværnskapaciteter til brigaden
 - Opbygning af et let infanterikompani
 - Øget rådighed over C-130 Hercules transportfly
- Initiativer vedrørende etablering af en deployerbar brigade, herunder:
 - Etablering af føringsstøttekompani og kommunikationsinformationssystemer (CIS)
 - Opbygning af efterretnings- og opklaringskapaciteter (ISR)
 - Styrkelse og udrustning af ildstøttekapaciteter
 - Styrkelse af ingeniørkapaciteter
 - Styrkelse af logistikkapaciteter
- Etablering af et permanent helikopterberedskab
- Udvikling af reserven (flere reservister)
- Opbygning af Totalforsvarsstyrken

Styrket kontrol med indkøb, betalinger og løn

Der er fortsat behov for at forbedre Forsvarsministeriets kontrol med finansielle transaktioner som indkøb, betaling og løn. Det er blandt andet blevet klart i forbindelse med sagen om svindel med indkøb i Ejendomsstyrelsen og Rigsrevisionens beretning fra 2019.

Forsvarsministeriet har derfor siden 2020 arbejdet på at styrke kontrollen med indkøb herunder ved øget systemunderstøttelse. Det indebærer blandt andet, at det systemmæssigt sikres, at samme person ikke både kan disponere over og godkende en transaktion.

Arbejdet med at styrke kontrollen med indkøb har medført en række væsentlige fremskridt, men der er fortsat behov for at styrke kontrolmiljøet på indkøbsområdet, ligesom kontrollen med øvrige finansielle transaktioner eksempelvis løn, også fremover skal styrkes. Der er blandt andet behov for en højere grad af systemunderstøttelse og automatisering af kontrolmiljøet. Dette skal ses i sammenhæng med generelt stigende krav til den finansielle kontrol i staten.

Der er derfor stadig behov for, at Forsvarsministeriet i en ny forligsperiode arbejder videre med at styrke den finansielle kontrol med indkøb, betalinger og løn.

Nedsættelse af ekspertudvalg for veldrevet forsvar

Implementeringen af et forlig på Forsvarsministeriets område er forbundet med betydelig kompleksitet. Opbygning af nye kapaciteter tager tid, og nye initiativer skal hænge sammen med den øvrige drift af Forsvaret. Derfor er der et behov for at udvikle og styrke den tværgående styring, planlægning og implementeringsevne i Forsvarsministeriets koncern. Så organisationen er bedre gearet til at eksekvere på det kommende forsvarsforlig og den store opbygning af Forsvaret.

Derfor nedsætter regeringen et ekspertudvalg på forsvarsområdet, der har til formål at understøtte et

veldrevet forsvar i den kommende 10-årige forligsperiode.

Ekspertudvalget skal sammen med Forsvarsministeriet understøtte, at Forsvaret får de bedst mulige forudsætninger for at gennemføre den forestående opbygning på en rettidig og hensigtsmæssig måde. Forsvaret skal nå i mål med de store politiske beslutninger, der skal træffes i et nyt forlig.

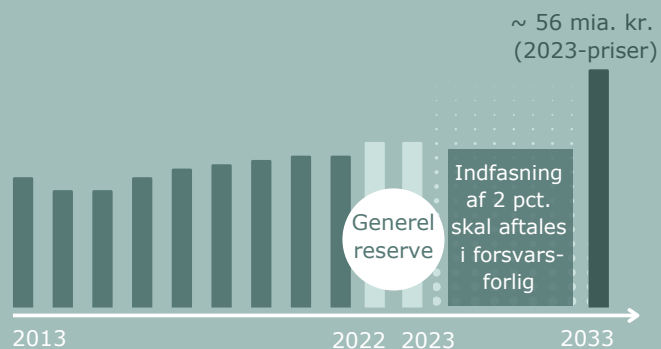
Forsvarsministeren vil orientere forligskredsen om arbejdet med ekspertudvalget.

Ekspertudvalget vil i 2023 og 2024 blandt andet komme med anbefalinger til:

- En *stærk implementeringsorganisation*, så opbygningen af Forsvaret løses som planlagt på tværs af Forsvarsministeriets koncern, og risici identificeres og håndteres rettidigt og struktureret.
- En styrket og mere transparent *tværgående styring og planlægning*, for at sikre bedre sammenhæng mellem økonomi og planlægning og muliggøre tværgående prioriteringer.
- *Hurtigere, mere fleksible og effektive anskaffelsesprocesser*, gennem blandt andet forbedrede udbudsprocesser, så kommende investeringer kan gennemføres rettidigt og understøtte en hensigtsmæssig implementering.
- Et veldrevet Forsvar, der i en kommende 10-årig forligsperiode løbende gennemfører omprioriteringer mv., der kan frigøre ressourcer til at kunne *prioritere nye tiltag eller udfordringer*.

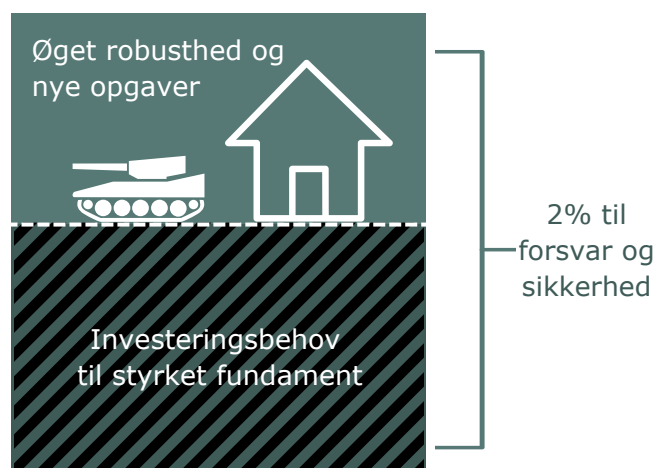
Del 1: Milliardinvestering

- ▶ Løft af udgifterne til forsvar og sikkerhed til 2 pct. af BNP inden udgangen af 2033.
- ▶ En generel reserve på 3,5 mia. kr. årligt i 2022 og 2023 til forhøjet beredskab, aktuelle økonomiske ubalancer i forsvaret, støtte til Ukraine, militære bidrag til NATO, styrket diplomati og humanitær indsats mv.

Del 2: Fundamentet på plads

- ▶ Eftersyn af udfordringer på Forsvarsministeriets område, så fundamentet er sikret, inden der kan bygges ovenpå med henblik på at sikre robusthed og varetagelse af nye opgaver.
- ▶ Nedsættelse af ekspertudvalg for et veldrevet forsvar.

Del 3: Styrkelse af Forsvaret

- ▶ Forligsforberedende møder med Folketingets partier.
- ▶ Folketingets partier indgår nyt 10-årigt forsvarsforlig i 2023.

Holmens Kanal 9
1060 København K
DK - Denmark

Telefon + 45 7281 0000
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk